

МІСІЯ, ЦІЛІ ТА СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО ОФІСУ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. І.І. МЕЧНИКОВА

Розроблено Іриною Ненно та командою UNI4INNO ОНУ

Інноваційний офіс є структурним підрозділом Одеського національного університету І. І. Мечникова (тут і далі ОНУ), який є відповідальним за передачу технологій, інноваційну діяльність та управління інтелектуальною власністю. Інноваційний офіс створений з метою ефективного використання інтелектуального потенціалу ОНУ, впровадження сучасних інструментів управління в сфері інтелектуальної власності та допомоги у розвитку цивілізованої системи комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності.

Інноваційний офіс діє у відповідності до Конституції і законів України, наказів президента і Указів Верховної Ради України, Постанов Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства освіти і науки України та департаменту управління з інновацій та передачі технологій, наказів Національної академії наук, а також зі своїм статутом.

1. Місія Інноваційного офісу ОНУ.

1.1. Місія Інноваційного офісу ОНУ полягає у тому, щоб служити регіональним центром інтеграції інноваційної діяльності науково-дослідних інститутів, державних установ та бізнес-компаній в Південній Україні, надавати послуги світового рівня з дослідження, розробки та комерціалізації інноваційних продуктів на місцевому, національному та міжнародному ринках.

2. Цілі Інноваційного офісу ОНУ.

2.1. Підтримка національної політики України в галузі інноваційної діяльності, передачі знань і технологій у рамках Національної стратегії

економічного і соціального розвитку на 2004-2015 роки "Шляхом європейської інтеграції" через здійснення наукової та освітньої діяльності.

2.2. Сприяння формуванню загальнонаціональної мережі дослідників та винахідників шляхом інтеграції місцевих учасників в національні та міжнародні мережі з поширення знань, скорочення життєвого циклу інноваційного розвитку шляхом сприяння співробітництва дослідників з ОНУ та представників ділових кіл, участь у розробці регулятивної бази заради кращого функціонування національних інноваційних товарних ринків.

2.3. Підтримка інновацій, передачі знань і технологій, мотивація інноваційної діяльності вчених і дослідників ОНУ шляхом розширення можливостей застосування та практичного використання їхніх винаходів, нових знань і технологій, прав інтелектуальної власності, патентів, результатів науково-технічної та науково-дослідної діяльності.

2.4. Проведення регулярного діалогу між дослідниками ОНУ і вчених, з одного боку, і підприємцями, бізнесменами та іншими суб'єктами української інноваційної системи, з іншого боку.

2.5. Організація широкої популяризації результатів і нових досягнень науково-технічного та науково-дослідницької діяльності ОНУ в сфері інновацій, передачі знань і технологій.

3. Завдання і функції Інноваційного офісу ОНУ.

3.1. Завдання Інноваційного офісу ОНУ полягає у виконанні своїй місії служіння в якості регіонального центру з інноваційної діяльності, який налагоджує зв'язки місцевих суб'єктів з міжнародними мережами інноваційних знань.

3.1.1. Щоб надавати послуги з передачі технологій, інноваційної діяльності та управління інтелектуальною власністю в партнерській мережі ОНУ, що складається зі співробітників університету та місцевих бізнес-кластерів, що відповідає чинному законодавству та міжнародним договорам з цих питань.

3.1.2. Запровадити сучасні системи управління нематеріальними активами ОНУ, патентами та інтелектуальною власністю. Система включає в себе юридичний супровід, управління базами даних, фінансову оцінку, підтримку управління проектом, консультації та інформаційну підтримку, ведення переговорів з цих питань.

3.1.3. Прискорення успішної реалізації результатів наукової, технічної та науково-дослідницької діяльності ОНУ за рахунок поліпшення підготовки та адаптації інновацій для комерційного використання.

3.1.4. Забезпечення експертної оцінки інноваційної діяльності з комерційних та соціальних перспектив на місцевому, національному та міжнародному рівнях на всіх стадіях життєвого циклу інноваційної розробки.

3.1.5. Забезпечення належного управління правами інтелектуальної власності на знання, ноу-хау та інновації, розроблені ОНУ та його партнерами.

3.2. Для досягнення вищезазначених цілей Інноваційний офіс виконує наступні функції:

3.2.1. Аналітичні функції:

– пошук потреб ринку в об'єктах права інтелектуальної власності ОНУ, пошук потенційних партнерів, які зацікавлені в передачі знань і технологій з ОНУ, а також потенційних клієнтів, зацікавлених у результатах науково-технічних та науково-дослідницької діяльності ОНУ, участь у пошуку потенційних інвесторів для фінансування операцій перетворення об'єктів права інтелектуальної власності (нематеріальних активів) у пілотні продукти (матеріальні активи);

– створення, управління і оновлення бази даних результатів наукової, технічної та наукової діяльності ОНУ, нематеріальні активи, патенти та іншу інтелектуальну власність ОНУ, визначати та контролювати питання з політики конфіденційності;

– здійснення разом з Науково-дослідною частиною ОНУ аналізу запланованих досліджень, прогнозування їх результатів з точки зору їх

можливого інтересу потенційних клієнтів і партнерів, і для того, щоб визначити перспективи комерціалізації, а також оцінювати їх юридичну безпеку в Україні і в зарубіжних країнах.

3.2.2. Комерційні та консультативні функції:

– підтримка комерціалізації об'єктів прав інтелектуальної власності ОНУ в Україні та за кордоном, у тому числі реклама науково-інноваційного потенціалу, наукової, технічної та дослідницької діяльності ОНУ, укладання контактів з підприємствами, аналіз комерційних пропозицій від потенційних ліцензіатів та інвесторів, укладення угод для управління інтелектуальною власністю, розробка проектів установчих документів для розповсюдження в інших підрозділах, що створені ОНУ для реалізації об'єктів права інтелектуальної власності;

– консультування персоналу та слухачів ОНУ (співробітників, студентів та аспірантів) і надання практичної підтримки і допомоги в реалізації ними своїх прав власності на об'єкти права інтелектуальної власності та в отриманні ними пільг, заохочень і зборів, комісій, передбачених законодавчими актами України та ОНУ, включаючи авторські права, авторські права та інші види використання об'єктів інтелектуальної власності, що були створені членами ОНУ в ході реалізації обов'язків і зобов'язань зафіксованих у трудовому контракті;

– участь у розробці, підготовці, узгодженні і контролю за здійсненням договорів та угод у сфері інтелектуальної власності між співробітниками ОНУ та отримувачами знань та технологій.

3.2.3. Функція із співробітництва та інтеграції:

– організація семінарів, робочих сесій, тренінгів та інших навчальних заходів для підвищення кваліфікації членів ОНУ (персоналу, студентів та аспірантів) в області управління інтелектуальною власністю, зокрема цивілізованої комерціалізації;

– підготовка пропозиції для класифікації по ступеню конфіденційності результатів наукової, технічної, наукової та іншої інформації;

– розробка рекомендацій щодо можливостей публічної публікації, використання, поширення, представлення на виставках, трансферу, розміщення у базах даних та інших форм інформації з вільним доступом результатів науково-технічної та науково-дослідницької діяльності ОНУ;

– розробка пропозицій щодо участі в міжнародному співробітництві у сфері інтелектуальної власності в рамках міжнародних програм, проектів і професійних асоціацій, участь у виконанні цих програм і проектів.

4. Організація діяльності Інноваційного офісу ОНУ.

4.1. Інноваційний офіс створюється, реорганізується та ліквідується наказом ректора ОНУ.

4.2. Інноваційний офіс функціонує як складова унікального комплексу наукової, технічної та дослідницької діяльності ОНУ і підпорядковується ректору.

4.3. Інноваційний офіс співпрацює з адміністративним, науковими, освітніми та іншими підрозділами ОНУ, зокрема з освітніми підрозділами та науково-дослідною частиною, до яких належать науково-організаційний відділ, наукові центри, науково-освітні центри, науково-дослідницькі лабораторії та сектори, науково дослідницькі групи та кафедри, сектор наукового міжнародного співробітництва. В рамках цієї співпраці Інноваційний офіс має право:

4.3.1. Отримувати інформацію (документи, роз'яснення, розрахунки, письмові та усні пояснення) з адміністративних, наукових, освітніх та інших підрозділів ОНУ, зокрема з навчальних підрозділів та науково-дослідної частини ОНУ, необхідну для реалізації завдань Інноваційного офісу.

4.3.2. Брати участь в засіданнях ректорату ОНУ, координаційних нарадах, а також у нарадах з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та управління інтелектуальною власністю.

4.3.3. Представляти інтереси окремих дослідних підрозділів ОНУ з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та управління інтелектуальною власністю.

4.3.4. Залучати персонал ОНУ до реалізації завдань Інноваційного офісу в рамках своїх повноважень.

4.3.5. Розробляти пропозиції щодо цивілізованої комерціалізації і найбільш ефективних способів передачі результатів науково-технічної та науково-дослідницької діяльності, об'єкти права інтелектуальної власності, знань і т.д. ОНУ.

4.4. У межах повноважень Інноваційний офіс співпрацювати з українськими та зарубіжними інноваційною інфраструктурою, банками, фондами, підприємствами, установами, організаціями, профспілками та об'єднаннями, діяльність яких має відношення до інтелектуальної власності і які зацікавлені в трансфері технології і знань з ОНУ.

5. SWOT-аналіз інноваційного потенціалу ОНУ.

5.1. Сильні сторони ОНУ обумовлені його багатою історією. Нещодавно університет відзначив своє 145-річчя і глибоко вкорінені традиції визначають його сьогоdnішній потенціал. Як найбільший класичний університет південної України він залучає багато нових талановитих молодих людей з усієї України та інших держав до надихаючого світу науки. Університет є лідером у багатьох галузях, від ядерної фізики до гуманітарних наук. Університет відіграє інтегруючу роль у проведенні досліджень в основних фундаментальних науках по всій Україні. Але зростає тенденція у встановленні тісних зв'язків з бізнесом, неурядовими організаціями та органами влади заради привнесення нових знань у повсякденне життя. Розгалужена мережа міжнародних зв'язків університету сприяє розвитку

місцевих компетенцій у розвитку інноваційних технологій як у сфері освіти, так і наукових досліджень.

Отже, перелічимо сильні сторони ОНУ в галузі досліджень та інновацій:

- науковий потенціал - університет володіє основними компетенціями у забезпеченні високої якості досліджень і розробки інновацій міждисциплінарного характеру;

- досвідчені працівники - більше 6000 викладачів та наукових співробітників високої кваліфікації в багатьох областях. Більшість з них пройшли тренінги з інноваційних методів в освіті;

- лідируючі позиції в сфері освіти і досліджень в регіоні - Університет може стати регіональним центром інтеграції інноваційної діяльності на півдні України;

- розгалужені зв'язки з багатьма національними та міжнародними установами - університет має унікальні можливості для поширення своїх знань та обміну знаннями з провідними українськими і зарубіжними університетами;

- тісна співпраця з підприємствами, органами влади та некомерційними організаціями - за останні роки університет доклав чимало зусиль, щоб побудувати довгострокові відносини з бізнесом, урядовими та неурядовими установами. Університет має гарну репутацію серед професіоналів, яку можна використати для поглиблення регіонального співробітництва;

- повна інтеграція до Болонського процесу - міжнародне визнання дипломів створює нові можливості для університету, не кажучи про помітний вплив на можливості забезпечити більш ефективну освіту та наукові дослідження.

5.2. Слабкі сторони ОНУ в сфері досліджень та інновацій пов'язані з трансформацією української системи освіти та його статусом повноцінного класичного університету. Після розпаду Радянського Союзу, система вищої освіти в Україні перебуває постійно в умовах гострої нестачі бюджету. З

одного боку догматичні концепції не заважають розвитку науки. З іншого боку, технологічна та матеріальна база досліджень і розробок значно погіршилася протягом останніх двадцяти років. Уряд не запропонував комплексну стратегію стосовно розвитку освіти та науки в Україні, тому цінні ресурси були розподілені серед багатьох установ, що часто є причиною їх неефективного використання. Помітний пріоритет освітньої діяльності відтиснув наукові дослідження і розробки на другий план. ОНУ є класичним університетом, а це означає його пріоритет у фундаментальних, а не прикладних науках. Університет прагне підтримувати тривалу традицію служити важливим центром розвитку фундаментальних природничих та соціальних наук. Тому інновації розглядаються не як стратегія, але як процес.

Основні слабкі ОНУ полягають у:

- перевага освіти перед дослідженням - науково-дослідна діяльність постійно знаходиться в умовах недофінансування;
- пріоритет фундаментальних наук – потрібний проблемно-орієнтований підхід, щоб перетворити інновацію на успішне починання;
- складне управління внаслідок величезного розміру - нові технології не завжди втілюються швидко, тому як університет має складну адміністративну ієрархію, якої не вистачає гнучкості;
- неактивна діяльність багатьох наукових та освітніх об'єднань та асоціацій - інтенсивне мережі між університетського співробітництва знаходиться в стадії розбудови, багато асоціацій мають розпливчасті цілі, що знижує їх ефективність;
- лише початок розвитку співпраці з професійними асоціаціями та бізнес-компаніями - бізнес традиційно орієнтується на галузеві спеціалізовані навчальні заклади, а не класичній університет.

5.3. Можливості ОНУ у розвитку інноваційної культури пов'язані із загальним розвитком української системи освіти. Процес трансформації був строкатим, але тепер необхідність консолідації наукової діяльності очевидна. Сильні інститути з кваліфікованими викладачами, сучасним обладнанням і

добре налагодженими зв'язками гратиме провідну роль у розробці та забезпеченні інновацій на регіональному та національному рівні. Український бізнес уже виріс і, незважаючи на глибоку економічну кризу, він розуміє необхідність інновацій для підвищення своєї конкурентоспроможності. Вступ до СОТ створює нову конкурентну ситуацію на ринку і нові проблеми для всіх зацікавлених сторін. Україна стає більш відкритою для світу, що означає нові можливості для освітніх установ. Інновації виходять на глобальний рівень, так само й університет. ОНУ був одним з перших установ в Україні, що втілює Болонський процес. І він був дуже успішним у цьому, оскільки були застосовані нові методи навчання, були модернізовані навчальні програми та плани, було покращено управління. Наука і освіта стали більш гнучкими, більш оперативно реагують на потреби студентів, бізнесу і країни.

Основні можливості:

- регіональне лідерство і співпраця у національному масштабі заради стимулювання інновацій - Університет може започаткувати багато видів інноваційної діяльності в регіоні і по всій країні;
- інтеграція в загальноєвропейські та міжнародні наукові мережі - Університет має величезний досвід міжнародного співробітництва і може бути основною ланкою транскордонного співробітництва;
- зростання попиту на інновації з боку місцевих компаній та інших установ - як ринки стають більш зрілими, компанії перемикають увагу на довгострокові переваги, такі як і інновації;
- сильна політичне прагнення щодо підтримки інноваційних установ в Україні - ідея створення технопарків і дослідницьких кластерів отримала більшої політичної підтримки;
- створення професійних об'єднань і некомерційних організацій і, як наслідок, розвиток мереж співпраці у сфері інновацій.

5.4. Загрози є загальними для всіх вищих навчальних закладів в Україні. Економічні потрясіння скорочують можливості для інвестицій як у

суспільному та приватному секторах. Зменшення державної підтримки є вкрай болючим для класичних університетів, які несуть велику частину соціальних зобов'язань. Наукові дослідження та інновації вважаються високим інвестиційним ризиком, тому навіть невеликі державні і приватні університетів перерозподіляють більше ресурсів на користь освітньої діяльності, а не досліджень. Мережі співробітництва не є поширеними в Україні. Не існує тривалої традиції співпраці між наукою і бізнесом. Але без активної участі обох сторін і взаємної довіри інновації неможливі. Україна має тільки встановити рамки бізнесової підтримки освіти і наукових досліджень. Втеча мозків також є важливою загрозою, тому що інновації потребують високо кваліфікованих і мотивованих співробітників. Поєднання досвіду професорського складу та енергії молодих вчених можуть дати великі результати. Низька оплата праці в сфері вищої освіти відволікає молодих перспективних вчених з професійної кар'єри в університеті або змушує їх шукати роботу у країнах Західної та Східної Європи або США.

Потрібно розглянути наступні загрози:

- вплив економічної кризи - зменшення інвестиційних можливостей негативно впливає на всі аспекти інноваційного процесу;
- слабка мережа міжвідомчого співробітництва - брак прогресу в розвитку спільних мереж спостерігається через фінансові причини, слабке регулювання питань інтелектуальної власності конкуренцію між установами;
- слабка підтримка з боку бізнесу та некомерційних організацій - освіта і наукові дослідження ризиків залишитися як переважна більшість фінансованих державою і контролюється діяльність;
- відсутність молодих вчених і загроза втечі мозків - розрив поколінь в українських установах стає все більш і більш очевидним;
- немає комплексної стратегії розвитку науки та освіти, включаючи інновації, на державному рівні - незважаючи на згадане політичне прагнення дискусії про те, якими мають бути реформи у галузі вищої освіти, далекі від завершення.

6. Стратегія Інноваційного офісу ОНУ.

Стратегія Інноваційного офісу ОНУ базується на національній політиці в галузі інноваційної діяльності, трансферу знань і технологій що міститься у державній стратегії економічного і соціального розвитку на 2004 - 2015 "Шляхом Європейської інтеграції ", регіональної політики розвитку інноваційних галузей промисловості, підприємництва та сприяння інтеграції місцевої економіки в світову економічну систему, політиці ОНУ як регіонального лідера у розвитку науки, освіти та соціальної сфери. Заохочення інноваційної діяльності відповідає європейським ініціативам, які зазначені у комюніке Європейської комісії, Європейського Парламенту, Рада Європейського Союзу, Європейського економічного і соціального комітету регіонів¹: "підприємці в Європі в даний час стикаються з численними перешкодами і несприятливими інфраструктурними умовами в просуванні ідей на ринок. На європейському рівні цей ланцюжок перешкод необхідно систематично видаляти та створити єдиний ринок інновацій ". Таким чином ця стратегія сприяє здійсненню українських намірів вступити до ЄС.

Стратегія Інноваційного офісу ОНУ переслідує наступні пріоритети:

– приведення внутрішньої інноваційної діяльності у відповідність до глобальних тенденцій і місцевих потреб, інтеграція наукового потенціалу університету та регіону заради досягнення результату соціального, економічного та комерційного розвитку;

– сприяння налагодженню партнерських зв'язків між науково-дослідними центрами і підприємствами на регіональному, національному та міжнародному рівні; підвищення якості бізнес-середовища та підтримку досліджень та інновацій в ОНУ;

– розвиток і зміцнення інтелектуального потенціалу ОНУ, зростання людського капіталу і перетворення інноваційних знань в інноваційні

---

¹ Europe 2020 Flagship Initiative Innovation Union: Communication from the Commission to the European Parliament, The Council, The European Economic and Social Committee of the regions from 6th of October 2010: http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMM_PDF_COM_2010_0546_F_EN_COMMUNICATION.pdf

продукти, тим самим сприяючи конкурентоспроможності регіональної економіки;

– підтримка національних і регіональних зусиль, спрямованих на перетворення економіки на інноваційну, постіндустріальну систему, створення громадської свідомості щодо необхідності впровадження економіки знань, трансформації місцевого бізнес-середовища у більш активний та інноваційний кластер з розвинутим промисловим та науковим потенціалом.

6.1. Стратегія Інноваційного офісу ОНУ складається з наступних елементів:

– представлення, консолідація та оцінка комерційного потенціалу результатів науково-технічної та науково-дослідницької діяльності, об'єктів права інтелектуальної власності, знань, патентів ОНУ і т.д.;

– захист прав інтелектуальної власності;

– підготовка та впровадження у ринкові форми об'єктів майбутньої комерціалізації;

– проведення маркетингових досліджень щодо комерціалізації результатів науково-технічної та науково-дослідницької діяльності, об'єктів права інтелектуальної власності, знань, патентів ОНУ і т.д.;

– фінансова експертиза результатів наукової, технічної та науково-дослідницької діяльності, об'єктів права інтелектуальної власності, знань і патентів ОНУ, розробка фінансових умов угод про комерціалізацію та їх подальший супровід;

– навчання, консультування та розповсюдження інформації в галузі комерціалізації та захисту прав інтелектуальної власності дослідників ОНУ;

– допомога у створенні співробітниками ОНУ малих підприємств, розповсюдження, і т.д. на основі технологій, ліцензій, патентів, інших об'єктів права інтелектуальної власності ОНУ;

– управління базою даних результатів науково-технічної та науково-дослідницької діяльності, об'єктів права інтелектуальної власності, знань, патентів і т.д. ОНУ;

– співробітництво з урядовими та неурядовими організаціями щодо фінансування наукових досліджень ОНУ;

– постійний розвиток ділового партнерства і проведення переговорів від імені ОНУ з українськими та зарубіжними компаніями, зацікавленими у передачі технологій.

6.2. Здійснення стратегії Інноваційного офісу ОНУ відбувається по наступних етапах:

Етап 1. Інноваційний офіс розробляє та подає до ректору ОНУ план комерціалізації винаходів, нових знань і технологій, прав інтелектуальної власності, патентів, результатів науково-технічної та науково-дослідницької діяльності ОНУ, цивілізована комерціалізація яких відповідає інтересам ОНУ. Такий план комерціалізації розроблено на основі попереднього досвіду передачі технологій і знань та аналізу регіональних, національних та міжнародних наукових тенденцій і пріоритетів.

Етап 2. Обговорення з ректором та іншими діячами ОНУ. Пропозиції плану комерціалізації представляються для критики, обговорення та вдосконалення разом з науково-дослідною частиною ОНУ. Це допомагає знайти компроміс з питань фінансування наукових досліджень, а також сприяє ефективній співпраці між науково-дослідною частиною ОНУ та Інноваційним офісом.

Етап 3. Визначення можливих зацікавлених бізнес організацій у винаходах, нових знаннях і технологіях, прав інтелектуальної власності, патентів, результати науково-технічної та науково-дослідних підприємств діяльності ОНУ. Умови фінансування наукових напрямів мають бути викладені чітко і зрозуміло. Для цього потрібно зібрати та узагальнити інформацію про стан фінансування наукових досліджень, національні та міжнародні гранти, укладених договорах із підприємствами та іншими

партнерами. Таким чином, потрібно визначити максимальну кількість потенційних джерел фінансування.

Етап 4. Ухвалення ректором угод щодо комерціалізації винаходів, нових знань і технологій, прав інтелектуальної власності, патентів, результати науково-технічної та науково-дослідницької діяльності ОНУ. Як тільки з боку ОНУ отримано ухвалу, починаються переговори щодо конкретних угод з Інноваційним офісом між представником ОНУ з одного боку, та представниками ділових кіл, з іншого боку. Загальний бюджет для кожної конкретної угоди затверджується ректором. Він є основою для коригування Інноваційним офісом розробленого плану комерціалізації.

Етап 5. Отримання необхідного фінансування.

Етап 6. Реалізація плану комерціалізації.

Етап 7. Моніторинг процесу реалізації плану комерціалізації.

Етап 8. Аналіз результатів комерціалізації та оцінка отриманих прибутків.

Етапи 6-8. Контроль виконання плану. Контроль не пов'язаний з науковими досягненнями, але з результатами діяльності по комерціалізації Інноваційного офісу (див. п. 6.3.). Таким чином, участь Інноваційного офісу в процесі планування комерціалізації наукових досліджень дозволяє найбільш ефективно залучати додаткові фінансові ресурси.

6.3. Процес реалізації угоди з комерціалізації має принести взаємну вигоду ОНУ та бізнес-представникам (партнерам).

6.3.1. Перш за все, потрібно узгодити цілі співпраці та визначені бажані результати. Вигоди, які партнер очікує отримати від використання об'єкта транзакції повинні бути чітко визначені. На цьому етапі співробітники Інноваційного офісу також повторно оцінюють можливі прибутки від угоди.

6.3.2. Потім, попередню угоду про передачу інновацій передають до розгляду ректору і представникам науково-дослідної частини, координація

допомагає встановити відповідальність за необхідні дії з передачі інновацій, а також підтвердити план розподілу прибутку за угодою.

6.3.3. Деталі угоди узгоджуються з партнером, визначається найбільш відповідний механізм передачі інновацій.

6.3.4. Проводиться юридична експертиза договору, аби переконатися, що всі положення відповідають вимогам законодавства.

6.3.5. Уповноважена особа з боку партнера підписує угоду з Інноваційним офісом ОНУ.

6.3.6. Об'єкт передачі інновацій передається партнеру, разом із підтримкою угоди та іншою технічною документацією, описом ноу-хау, результатів науково-технічної та науково-дослідницької діяльності ОНУ.

6.3.7. У період дії угоди, Інноваційний офіс здійснює контроль, що всі зобов'язання, крім фінансових, виконуються вчасно та у повному обсязі. Операція з передання інновації може бути простою процедурою і бути завершеною в день підписання угоди, але може також займати певний проміжок часу. У другому випадку, дуже важливо контактувати з ученими і дослідниками, щоб переконатися, що все договірні зобов'язання виконуються. Інноваційний офіс може координувати і вносити необхідні зміни до угоди, а також може припинити або ліквідувати угоду.

6.3.8. У період дії угоди ОНУ отримує прибуток. Частина цього прибутку є компенсацією витрат на здійснення трансферу інновацій. Інші доходи включають роялті, плату за послуги тощо. Інноваційний офіс здійснює розрахунок прибутку відповідно до внутрішніх документів (крок 2).

6.3.9. Після закінчення терміну чинності угоди та виконання всіх зобов'язань обома сторонами Інноваційний офіс готує для подання ректору звіт щодо угоди.

6.4. Основні ризики для реалізації стратегії Інноваційного офісу ОНУ витикають з відмінності двох різних культур: культура наукових кіл переслідує соціальні цілі в галузі освіти, досліджень і послуг, що передбачає вільний обмін ідеями та доступ до об'єктивних джерел інформації. Така

академічна свобода дозволяє вченим виконувати науково-дослідні програми з відкритими цілями, співпрацювати з колегами, публікувати результати для безкоштовно використання. Бізнес-програми досліджень, як правило, мають орієнтацію на доходи і передбачають обмеження публікацій через загрозу конкуренції. Взаємний вплив цих двох різних культур створює проблеми у співробітництві між представниками ділових кіл та ОНУ, особливо в таких ключових питаннях, як права на інтелектуальну власність, конфіденційність або навпаки публічність наукових результатів. Проблеми, які необхідно враховувати при реалізації стратегії Інноваційного офісу є наступними:

6.4.1. Ризик надмірного робочого навантаження. Чим більше вчений займається дослідженнями для бізнесу, тим менше часу він може приділяти для навчання та фундаментальних досліджень. Доцільно ввести регулятивні правила для тимчасових зобов'язань учених, зокрема інші способи розрахунку окладу, можливість розпоряджатися частину робочого часу за власним розсудом, в тому числі на роботу в рамках угоди з бізнесом щодо передачі технологій. Зарубіжний досвід свідчить про доцільність вибору такої практики в обсязі один день на тиждень мінімум. ОНУ вчені мають періодично звітувати про всі додаткові контракти і консультації.

6.4.2. Ризик прозорості. Проблема стосується неправильного використання ресурсів Інноваційного офісу, включаючи обладнання, офісні приміщення, матеріали, а також студентів, аспірантів та інших дослідників та вчених ОНУ, що виконують дослідження за погодженням з бізнесом. Рекомендується ввести практику вимог щодо прозорості, а також узгодження сервісних операцій із передачі технологій у письмовій формі. Таким чином, інформаційну прозорість досліджень буде підтримано, а перешкоди для поширення знань усунено.

6.4.3. Ризик розповсюдження інформації. Представникам ОНУ і бізнесу рекомендується використовувати прийнятний для обох сторін компромісну модель співпраці, з тим, щоб сприяти поширенню знань серед студентів і суспільства з одного боку, та захисту результатів досліджень з

іншого боку. Компромісна модель може базуватися на результатах переговорів, коли бізнес-партнер отримує можливість попереднього перегляду наукової публікації. Вона дозволяє партнеру визначити обсяг відкритої та конфіденційної інформації у статті, та призупинити публікацію на період, необхідний для реєстрації заявки на патент.

6.5. Діяльність Інноваційного офісу повинна бути перевірена та оцінена за двома напрямками: групою показників оцінки прогресу та очікуваного результату стратегії Інноваційного офісу ОНУ, та “шкалою ефективності наукових досліджень”².

6.5.1. Група показників оцінки прогресу стратегії Інноваційного офісу ОНУ включає у себе:

- обсяг фінансування спільних угод щодо досліджень;
- кількість зареєстрованих відкриттів, патентів, ліцензійних угод, нових бізнесів, ініційованих співробітниками Інноваційного офісу ОНУ;
- сума виручки від комерціалізації результатів науково-технічної та науково-дослідницької діяльності ОНУ;
- кількість створених компаній і обсяг залученого зовнішнього фінансування;
- кількість співробітників університету, які беруть участь у професійному розвитку і програмах підвищення кваліфікації;
- кількість спільних публікацій з компаніями, дослідницькими інститутами та іншими суб’єктами інноваційної системи України;
- кількість сесій, семінарів, тренінгів та інших навчальних заходів, о відбулися в ОНУ в межах угод із зовнішніми партнерами в сфері управління інтелектуальним капіталом, особливо цивілізованої комерціалізації, трансферу знань та технологій та менеджменту інтелектуального капіталу;
- кількість інформаційних подій щодо трансферу технологій в ОНУ.

---

² Дивиться додаток II «Шкала ефективності наукових досліджень» до комюніке Європейської Комісії, Європейського Парламенту, Ради Європейського Союзу. Європейського Економічного та Соціального Комітету регіонів «Європа 2020. Головні ініціативи що інноваційного союзу» від шостого жовтня 2010 року: http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMM_PDF_COM_2010_0546_F_EN_COMMUNICATION.pdf

6.5.2. Очікувані результати стратегії Інноваційного офісу ОНУ мають бути такими:

- збільшення кількості угод з трансферу технологій і знань, укладених із зовнішніми клієнтами (10 контрактів на рік мінімум, 25 контрактів на рік через п'ять років);

- збільшення числа партнерств з метою передачі знань підприємствам, організаціям та державним установами (залучення 5 акторів на рік мінімум з перспективою створення мережі, що налічує 50 партнерів, протягом найближчих п'яти років);

- збільшення доходів від комерціалізації результатів науково-технічної та науково-дослідницької діяльності ОНУ (досягти 10% зростання за рік та досягнути обсягу в 500 000 гривень річного доходу протягом найближчих п'яти років);

- збільшення доходів від передачі знань і технологій та управління інтелектуальною власністю ОНУ (досягти 10% зростання за рік та досягнути обсягу у 500 000 гривень річного доходу протягом найближчих п'яти років);

- формування в ОНУ інтегрованої системи підтримки та захисту прав інтелектуальної власності, в тому числі результатів науково-технічної та науково-дослідницької діяльності.